

Трећа бригада Копнене војске после вежбе „Одговор 2021“

ПОУКЕ, РЕЗУЛТАТИ И ИСКУСТВА

Пише Зоран МИЛАДИНОВИЋ

Шта се дешава иза кулиса вежбове позорнице, како то доживљавају они који вежбу изводе, ко су јунаци вежбе, како су се припремали за почетак вежбе и шта чине када све утихне? Вероватно се у одговорима на ова питања и налазе одреднице које указују на везу великих и сложених вежби и обучености јединица и војника.

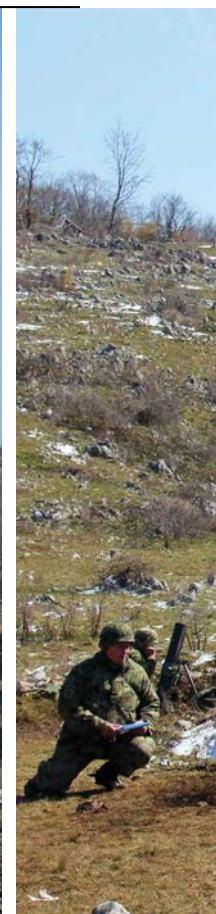

Недавно одржана здружена тактичка вежба са божевим гађањем „Одговор 2021” потврдила је да вежбе представљају највиши и најсложенији организациони облик практичне обуке у Војсци Србије, поготово када обухватају садејство не само свих видова и родова војске већ и снага Министарства унутрашњих послова Републике Србије. Јавност Србије је путем телевизијских екрана могла да се увери како у том такозваном дану Д, или дану високих званица, све пршти и тутњи од силних покрета трупа и борбених оруђа, испаливања ракета, пројектила и хитаца и детонација у делу циљних мета. Једносатни динамични приказ вежбовних активности несумњиво је био импресиван, што се видело и по изјавама и оценама највиших српских званичника, гостију из иностранства, страних војних посматрача и мноштву извештаја, коментара и репортажа српских и иностраних медија.

Овог пута занима нас да зађемо иза кулиса вежбове позорнице, да видимо како то доживљавају они који вежбу изводе, шта су осећали тог дана, ко су јунаци вежбе, како су се припремали и шта чине када све утихне и престане? Верујемо да ћемо оваквим приступом пронаћи више занимљивих детаља, валидних информација и показатеља који указују на везу великих и сложених вежби и обучености јединица и војника. Одговоре на уводна питања потражили смо у разговору са непосредним учесницима вежбе на полигону „Пасуљанске ливаде” – командантом Треће бригаде Копнене војске бригадним генералом Слађаном Стаменковићем, његовим најближим сарадницима и другим официрима и подофицирима из тог састава.

Колективни дух

Издвојили смо Трећу бригаду јер је та јединица била носилац вежбовних активности на полигону „Пасуљанске ливаде”, а припадници и борбена техника бригаде чинили су глав-

нину вежбајућих снага. Од 1.200 учесника вежбе из Војске Србије и Министарства унутрашњих послова чак 670 официра, подофицира, професионалних војника и цивилних лица ангажовано је из Треће бригаде, док је готово половина борбених средстава и система, од укупно 140 коришћених, из тог састава. Овим се, наравно, ни за делић не умањује значај свега што су приказали и припадници Мешовите артиљеријске бригаде, Оклопно-извиђачког батаљона БРДМ-2М и колеге из РВ и ПВО и МУП-а Републике Србије. Мора се нагласити да је командант Копнене војске генерал-потпуковник Милосав Симовић имао кључну улогу у планирању и руковођењу вежбом, која се заснивала на тактичкој претпоставци да су оружане снаге непријатеља, еквивалента механизоване бригаде, извршиле оружану агресију на део територије Србије. Генерал Симовић и његови сарадници из Команде Копнене војске, попут бригадног генерала Жељка Трамошљике, пружали су велику помоћ и

подршку Трећој бригади током припрема и на самом извођењу вежбе.

– Добру подлогу за све што нас је очекивало на Пасуљанским ливадама представљали су завидан достигнути ниво оперативних способности, високи домети у колективној и индивидуалној обуци и успешна реализација тридесет вежби и 428 гађања у прошлој и овој години – истиче командант Треће бригаде и руководилац вежбе бригадни генерал Слађан Стаменковић. – Јасно је, с друге стране, да овакве вежбе, поред врхунске обучености и увежбаности, изискују доста труда и одрицања у току припрема, али и савлађивање бројних изазова при извођењу вежбе, пре свега у делу садејства и сарадње са снагама РВ и ПВО и МУП-а Републике Србије, извршавању сложених ватрених задатака и решавању кризних ситуација. Морали смо да дамо свој максимум, пошто ми у миру и немамо захтевнији и комплекснији задатак од вежби, када се све мора пажљиво укомпоновати и када било који појединац ни у

Бригадни генерал
Слађан Стаменковић
командант Треће бригаде
Копнене војске

На оваквим вежбама као на длану сагледавамо ниво одлучносџи, увежбаносџи и ваџрених моућносџи наших џријадника, колико је јединица обучена за одговор на ризике и џрепџње џо безбедносџи Републике Србије и које сеименије обуке у наредном џериоду џреба инџензивираџи како би јединица била џоџџуно сџремна за извршење задатџака

једном тренутку не сме да има дилему шта треба да ради.

Бригадни генерал Слађан Стаменковић прошао је све сегменте у припреми вежбе, стигао до сваке радне тачке, не одвајајући се ни за тренутак од својих војника и старешина. Он је на делу, читај на терену, показао како се ради поштено, из љубави и по савести, како се поштују претпостављени, а како се брине о потчињенима и не бежи од њихових проблема који нису занемарљиви.

– Командант бригаде има на вежби велику одговорност – каже генерал Стаменковић – али и велику част. Све је много лакше када имате добре сараднике, попут пуковника Антића и пуковника Цветковића, добре помоћнике, начелнике одсека, врхунске команданте батаљона и дивизиона. Ова јединица је увек постизала врло добре и одличне резултате на вежбама, захваљујући значајним борбеним могућностима, сталном усавршавању, високом професионализму, снажном колективном духу и високом мора- ➤

лу. На оваквим вежбама као на длану сагледавамо ниво одлучности, увежбаности и ватрених могућности наших припадника, колико је јединица обучена за одговор на ризике и претње по безбедност Републике Србије и које сегменте обуке у наредном периоду треба интензивирати како би јединица била потпуно спремна за извршење задатака. Драгоцен нам је и боравак јединице на логорској просторији, који је за све припаднике вишеструко користан, посебно за новопримљене професионалне војнике и младе старешине. То је прилика да стекну нова искуства, знања и вештине, да се покажу у најбољем издању, што су и урадили на овој вежби.

Позитивна трема

Непосредне припреме Треће бригаде за вежбу „Одговор 2021” почеле су почетком априла, када је на полигону „Пасуљанске ливаде” све врло као у кошници. – Показало се још једном колико је инжењерија битна за извођење било које вежбе – каже командир мосног одељења старији водник Мирослав Стевановић. – Први смо дошли, а последњи отишли са терена. Поносни смо на све што смо урадили, а радне сате и мото-часове нисмо ни бројали.

Инжињерци из Прокупља уређивали су полигон, подизали посматрачницу, дотеривали прилазне путеве, устројили хелидром, израђивали на десетине заклона за дејства борбених оруђа, градили метну ситуацију, припремили експлозивна пуњења за симулирање непријатељских дејстава и свакодневно обављали читав низ важних послова. Истовремено се реализовало и 55 програмских гађања наоружањем родова пешадије, артиљерије, оклопних јединица и артиљеријско-ракетних јединица за противваздухопловна дејства, док су вежбајући састави изводили увежбавања и тактичке вежбе које претходе здруженој тактичкој вежби. Киша, блато, снег и други временски и земљишни услови нису представљали сметњу, већ, рекло би се, уобичајени оквир за извршење свих планираних активности.

Пуковник
Драган Антић

Потпуковник
Лазар Калат

Поручник
Урош Мартић

ВЕЖБА У СЛОЖЕНИМ ЕПИДЕМИЈСКИМ УСЛОВИМА

Припрема вежбе захтевала је боравак јединица у логорском простору у периоду повећања броја заражених вирусном инфекцијом ковид 19 у Републици Србији, што је изискивало предузимање мера на свим нивоима и на сваком месту како би се сачувало здравље људи. У томе се несумњиво успело, пошто је од 1.200 припадника ангажованих на вежби, оболело седам лица. Пре почетка вежбе лекар је извршио информисање људства и подсетио их на значај мера превенције, док су правилним размештајем у логорском простору створени услови који су умањили могућност ширења вируса. Најважније мере су поштовање хигијенских принципа смештаја у теренским условима, интензивно и непрекидно праћење здравственог стања свих припадника, изолација потенцијално оболелих, обедовање на више локација, поштrena лична и колективна хигијена, као и правилна употреба заштитних и дезинфекционих средстава.

Учеснике великих спортских догађаја увек питају да ли су имали трему због публике, навијача, значаја утакмице или меча. Шта је са учесницима војне вежбе, да ли и они осећају притисак због милиона погледа упртих у њих и њихова борбена оруђа, питају ли се шта ако промашим циљ или дође до неког застоја?

– Код свих припадника бригаде постоји позитивна трема при реализацији једне овакве вежбе, а све у циљу што бољег извршења задат-

ка – тврди заменик команданта Треће бригаде и заменик руководиоца вежбе пуковник Драган Антић. – Искрено, није свеједно вежбу изводити пред највишим државним и војним руководством, уз директан телевизијски пренос и у сложеним временским условима. Познавајући оспособљеност људства, исправност и поузданост технике, као и мотивисаност свих припадника на вежби да покажу што боље резултате, веровао сам да ће трема нестати оног тренутка када буде дат сигнал за почетак вежбе, што се срећом и потврдило, имајући у виду одличне резултате гађања и синхронизоване покрете јединице у току вежбе.

Вежбу смо видели и уверили се да је старешински кадар Треће бригаде припремљен и увежбан за планирање и извођење операција, професионални војници обучени за извођење борбених дејстава, а њихова борбена техника исправна и поуздана. Ако је вежба, како се често каже, круна обуке и припрема, онда се без икаквих претеривања може рећи да је обука у Трећој бригади врхунска, док се ангажовање у току непосредних припрема и реализације здружене тактичке вежбе са бојевим гађањем може исказати само речима – професионализам, ватрена моћ, садејство, ефикасност, организованост, дисциплина, висока мотивисаност и пожртвовање. Ове одлике се у потпуности односе не само на приказ оспособљености ојачане борбене групе у решавању тактичких и ватрених задатака током припреме и извођења одбрамбене операције већ и на садејство са снагама РВ и ПВО и

Старији водник
I класе
Горан Зорица

Старији водник
Мирослав Стевановић

Разводник
по уговору
Василије Митић

сарадњу са јединицама МУП-а Републике Србије.

Пешадија на хамерима

Свака вежба неминовно има и своје јунаке. Посматрачи и јавност, додуше, тешко могу разазнати лица у борбеном распореду која се посебно истичу, а команданти обично кажу да је тешко издвојити било кога и да је снага колектива имала одлучујућу улогу у остваривању одличних резултата. После вежбе се, ипак, препознају они које многи тапшу по леђима, честитају им и поносе се што раде у истој јединици. Било је таквих и међу припадницима Треће бригаде Копнене војске који су учествовали на вежби „Одговор 2021”. Можда их треба потражити у пешадијској чети, која је у најдинамичнијем делу вежбе сломила нападну моћ непријатеља и створила услове за увођење резерве у борбу. Пешадија се са посматрачнице најчешће и не види у гротлу авиона, тенкова и артиљеријских оруђа, али овог пута пешадинци су били и те како запажени пошто су наступали у возилима типа *хамер* и задатке извршавали отварањем ватре по циљевима у простору.

– Није то била пешадија на коју смо навикли – наглашава потпуковник Лазар Калат. – Пешадија на возилима је много покретнија, заштићенија током кретања бојишту и има већу ватрену моћ. Пешадинци могу противавионским митраљезом успешно да врше подршку људства које се искрца из возила и наступа, а много једноставније пружају заштиту тенковима и борбеним возилима пеша-

дије зато што су у стању да их прате и штите од евентуалног дејства непријатељске пешадије и ракете. Посебно радује што су нишанције већ првим рафалима са *хамера* погодили све мете планиране за гађање противавионским митраљезом 12,7 mm и показали да се могу носити са притисцима било које врсте.

Притисак су добро поднели и тенкисти из вода којим командује поручник Урош Мартић, што илуструје чињеница да су далеко премашили норму која је потребна за одличан резултат на гађању. Они су, наиме, имали задатак да пројектиlima из тенковског топа 125 mm униште замишљену групу транспортера на даљини од 4.100 метара, али су циљ у виду два круга, пречника петнаест и тридесет

ВАТРЕНО КРШТЕЊЕ

За разводника по уговору Василија Митића дан вежбе је био посебан, пошто је тада извео прво гађање у својој каријери нишанције на тенку М-84. – Био сам сигурнији јер је самном у тенку био и искусни нишанција десетар Александар Живановић – каже професионални разводник Митић. – Успео сам, добро сам наштелеовао нишанске справе и погодио, а тада мојој срећи није било краја. Вредело је сваког труда, муке и зноја на обуци у последњих годину дана. Нишанција разводник Василије Митић, како каже, прошао је кроз напорну и сложу једногодишњу обуку како би био у прилици да учествује и гађа на вежби, јер је управо толико времена и потребно за добро обученог нишанцију на тенку.

метара, погодили не са потребна два, већ са шест пројектила. „Снага тенкова је велика. Поносан сам на резултате, поготово што се није лако снаћи у ситуацији када крене вежба и створи окружење препуно дима и прашине”, каже поручник Мартић.

Један од јунака вежбе је, свакако, и старији водник прве класе Горан Зорица, који је на генералној проби и самој вежби четири пута гађао малуљутком из противоклопног лансираног оруђа ПОЛО-М83 и непогрешиво погађао циљ на 3.000 метара. Било би велико изненађење да се то није догодило, пошто је старији водник Зорица у каријери имао 60 опаљења *малуљиком* и 59 погодака, док је у једној ситуацији дошло до отказа ракете. – Зaslуге за прецизност не припадају само оператеру већ и екипи ракетних техничара која врши преглед ракете пре гађања и возачу који нивелише возило – подвлачи старији водник Зорица. – Важно је да је човек сигуран у себе и оруђе и да мирно води ракету, а све се то постиже напорном обуком на тренажеру и на самом возилу.

Помислило би се да за таквог прекаљеног вука не постоји ништа ново у обуци и употреби противоклопног лансираног оруђа, али није тако, пошто је пред њим ноћно гађање *малуљиком*. Оно је могуће уз подршку артиљерије или минобацача који треба да осветле циљ, али у нашој земљи нико и никада није извео такво гађање.

Ноћно гађање *малуљиком* је само један од сегмената предстојеће здружене тактичке вежбе са бојним гађањима „Муњевити удар 2021”, која је планирана за крај јуна ове године. Посебна карактеристика ове вежбе је реализација у ноћним условима, што се до сада није изводило у Војсци Србије, а до изражаја ће доћи обученост људи и опремљеност јединица за извршавање задатака и борбена дејства ноћу. Нема сумње да ће припрему и извођење предстојеће вежбе значајно олакшати искуства са вежбе „Одговор 2021” и још четири вежбе у овој години на којима је Треће бригада била носилац вежбовних активности. |

Фото: Зоран Миладиновић и Даримир Банда